

Kodanikuühendus EESTI METSA ABIKS (EMA)
abi@eestimetsaabiks.ee

15.05.2018

Hr Jaanus Saat
Lääne-Harju vallavanem
jaanus.saat@laaneharju.ee

Hr Andres Onemar
Keskkonnaameti peadirektor
andres.onemar@keskkonnaamet.ee

Teadmiseks:

Hr Siim Kiisler
keskkonnaminister
siim.kiisler@envir.ee

Hr Peeter Volkov
Keskkonnainspektsiooni peadirektor
peeter.volkov@kki.ee

**Vaie Lohusalu küla osalisele teemaplaneeringu osas,
Koot ja Koot töö nr. H-174-15**

Lohusalu-Laulasmaa piirkond on tuntud oma haruldase metsakoosluse poolest ning olnud juba ligi sajandi jooksul puhke-, taastus- ning meelispaigaks väga paljudele inimestele, sealhulgas ka hinnatud heliloojatele ja kunstnikele.

Antud teemaplaneeringuga käsitletakse planeeritavale alale Lohusalus rekreatsioonivõimaluste loomist eesmärgiga hoida ja säilitada eeskätt olemasolevat loodust. Üheks peamiseks antud piirkonna rikkuseks on nimelt samblaliikiderikkad männimetsad metsaradade ja maalilise loodusega. Just peamiselt seetõttu tulevad inimesed siia – et siin lihtsalt olla ja jalutada. Ka mererannas, kuid seal on vahel suvekuudelgi liiga tuuline ja külm, seega on peamiseks rekreatsioonialaks tegelikult needsamad samblaliikiderikkad männimetsad. Suvel ilusate ilmadega käiakse rannas ning korraldatakse Lohusalu sadamas kontserte, aga need on harvad korrad, kui ilmad on nii ilusad, et rand on inimesi täis. Kõik see on hooajaline, aga hooaeg on Lohusalus paraku väga lühike.

Lohusalu küla osalise teemaplaneeringu ala kuulub Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” kaitstava metsa alla rohevõrgustiku tuumalasse. Piirkond on nõrgalt kaitstud põhjaveega, alasse jäävad nii põhja pool kui ka lõuna pool kaitsealused mererannad.

Lääne-Harju Vallavolikogu 27.03.2018 otsusega nr 49 vastu võetud Lohusalu küla osalise teemaplaneeringuga kavandatakse rohevõrgustiku tuumalale kokku 215 parkimiskohaga parklaid. Kaitsemetsadesse kavandatakse kolm suurt parklat, kohtade arvuga vastavalt 50, 60, ja 70 kohta ja kaks väiksemat parklat vastavalt 15 ja 20 kohaga. Paraku ei saa kodanikuühendus Eesti Metsa Abiks (EMA) nõustuda parklate ehitamise ja sellega kaasneva metsaraadamisega, kuna Lohusalu inimesed on meid kohalike elanike huvidega vastuolus olevast projektist teavitanud ning teemaplaneeringu planeeringujoonise ja seletuskirjaga tutvudes nähtub, et kavandatavad ehitused on vastuolus ala looduskaitseliste eesmärkidega.

- **Parkla 1** – Avalikult kasutatava Lohusalu puhkekodu tee nr.11396 (29501:001:0218) ja sealt edasi Lohusalu tee 108 maaüksusel jätkuva kohaliku avaliku tee pikendusel - kuni 70 kohta (planeeritud asukohal on lage ala ja mida kasutatakse parkimiseks käesoleval ajal). **Parkla on kavandatud mereranna ehituskeeluvööndisse kaitsealuse metsa sisse.**
- **Parkla 2** - Avalikult kasutatavate teede Lohusalu puhkekodu tee nr.11396 (29501:001:0218) ja Laulasmaa-Lohusalu tee nr.11395 (29501:007:0257) ristumiskoha lähedal - kuni 60 kohta. **Parkla on kavandatud kaitsealuses metsas asukohta, kus asetseb haruldane kivikülv.**
- **Parkla 3** – Avalikult kasutatavate teede Vainu tee nr.2951510 (29501:001:0453) ja Kiviranna tee nr.2951543 (29501:001:0513) vahelisel alal Lohusalu tee nr. 11395 (29501:007:0257) teekaitsevööndis – kuni 50 kohta.
- **Parkla 4 ja 5** – Kavandatud vastavalt 15 ja 20 kohaga.

Järgnevalt loetleme planeeringus esinevad peamised vastuolud:

(1) Planeeringu seletuskirja pt-st 3.9.2. selgub, et **parklad on kavandatud kõvakattega**. Paigutades parklad maa-ameti kaardile ja mõõtes nende pindala, saame tulemuseks, et kavandatavate **parklate alla jääv metsapind on kokku ca 1,3 hektarit ehk 13 000 m²**. Toome värvika võrdluse - keskmise eramu ehitisealune pind on ca 100m² kanti. Lihtne arvutus näitab, et parklate alla mahuks ca 130 eramut: 13 000 : 100 = 130.

Antud piirkonna tüüpilises männimetsas on keskmiselt 70-90 puud 1000 m² kohta. See tähendab, et 1,3 hektari suurusel alal me saame rääkida suurusjärgus 1000 puu hävitamisest, neist peamiselt rannametsa männid.

(2) Planeeringu seletuskirja pt-s 3.9.2. selgitatakse, et „parklate 2 ja 3 asukoht Laulasmaa-Lohusalu tee läheduses on valitud välistamiseks parkimist riigitee nr 11395 maaüksusel lõunapoolset puhkeala ja randa külastavate inimeste poolt ning Lohusalu sadamas toimuvate kontserdite - ürituste ajal.“ Ometi on ilmne, et ükski ürituse külastaja ei pargi sõidukit 2 km kaugusele, sest selleks, et kontserdile pääseda, peaks ta kõndima edasi-tagasi 2+2 kilomeetrit. Võib eeldada, et ka nende parklate rajamise korral jätkavad inimesed parkimist sadamale lähemal maantee ääres. Lisaks sellele on parkimine Lohusalu sadamas toimuvate ürituste ajal täiesti ajutine vajadus, mis toimub vaid loetud korrad suve jooksul.

Otstarbetu on lahendada Lohusalu sadama ürituste parkimist alal, mis jääb sadamast 2 km kaugusele, kuna kõvakattega parkla rajamine rohevõrgustiku tuumalasse ja otse mererannale, pakkumaks kaheldavat tuge väga hooajalisele ning ajutisele tegevusele, ei saa üle kaaluda kohalikele elanikele ja loodusele põhjustatavat kahju. Lohusalu sadamapubi ajutine üritusteks kasutamine ei kaalu üles Harju maakonna tasemel

rohevõrgustiku tuumala metsakoosluse jäädavat hävitamist.

(3) Planeeringu seletuskirja pt 3.14 selgitatakse, et „kavandatud Parkla 1-ga tehakse ettepanek ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks 100 meetrile planeeritava alal oleval rannal./.../Parkla 1 on kavandatud 100m kaugusele rannast olemasolevale lagedale alale.“

Rannaäärse ehituskeeluvööndi vähendamine on lubamatu, sest ehituskeeluvööndid on põhjusega kehtestatud, vältimaks rannal ja ranna lähedasel alal ehitustegevust. Looduskaitseaduse § 34 kohaselt on ranna kaitse eesmärk rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine. See, et teemaplaneering teeb ettepaneku ehituskeeluvööndi vähendamiseks, ei muuda olematuks suure 70-kohalise ja ca 6000m² suurusel alal paikneva parkla negatiivseid mõjusid merele.

Üks teemaplaneeringu eesmärgi on tagada inimestele pääs randa. Praegusel hetkel on jalakäijatele tagatud vaba juurdepääs rannale Lohusalu puhkekodu tee kaudu. Kohalike elanike hinnangul puudub vajadus rajada vaba juurdepääsu kindlustamiseks parklat. Looduskooslused satuvad parkla rajamisega selgelt inimtegevuse kahjuliku mõju alla.

(4) Planeeringu seletuskirja pt-s 3.9.2. selgitatakse, et „planeeritud asukohal on lage ala ja mida kasutatakse parkimiseks käesoleval ajal. /.../Parkla 1 kavandatakse lagedale alale ja seega looduslikult sobivasse alasse.“. Seletuskirja pt-s 3.14 täpsustatakse veel, et „ranna ehituskeeluvööndi vähendamise taotluse Lohusalu tee 108 maaüksusel tingib asjaolu, et olemasoleva avalikult kasutatava tee lõpus asub looduslikult sobiv asukoht parkimisalale.“

Kohapeal alaga tutvudes selgub, et parkla 1 ala on 90% ulatuses kaetud metsaga, kus kasvab väga väärtuslikke üksikpuid. Ala keskel kasvab Laulasmaale ja Lohusalule iseloomulik kuldne kibuvits ning seal leidub ka hulgaliselt noort männikut (vt ka *lisa1_parkla_1_ala_1* ja *lisa2_parkla_1_ala_2*).

Puhast lagedat ala on antud asukohas vaid mõnisada ruutmeetrit, aga parkla jaoks on reserveeritud sellest mitukümmend korda rohkem maad – s.t. 6000 m² männimetsa.

Kohalike sõnul on täiesti vale on väide, et parkla 1 ala kasutatakse parkimiseks, kuna sellele alale sõitmine on keelatud ning sinna on paigaldatud ka keelumärk. Autode rannaalale pääsemise piiramiseks on võimalik paigutada Lohusalu tee 108 maaüksuse ja Lohusalu puhkekodu tee piirile tõkkepuu. Reaalselt pargivad autod suviti Lohusalu puhkekodu tee rannapoolses tupikotsas, aga mitte parkla 1 alal.

Planeeringu seletuskirja kohaselt on põhjavesi antud piirkonnas nõrgalt kaitstud, aga parklate rajamisega tekitatakse oht põhjaveele ja ka mereveele.

Parkla 1 asub kohas, kus langus on mere suunas, piirkonnas puudub aga sademeveekanaliseerimine ja teemaplaneeringus on parklad kavandatud ilma õlipüüdurite ja piirkonna sademeveekanaliseerimise nõueteta.

Äärmiselt eksitav on nimetada parkla 1 tarbeks planeeritud 6000m² suurusel platsil lagedaks alaks, veel enam olemasolevaks parkimisalaks. Peamised põhjendused, millele tugineb ehituskeeluvööndi vähendamine selles asukohas, tuginevad seega ekslikele alustele.

(5) Planeeringu seletuskirja pt-s 3.9.2. selgitatakse, et „parklad ehitatakse välja vastavalt vajadusele, esimeses järjekorras on soovitatav välja ehitada Parkla 1“. Ometi on täiesti põhjendamatu just ehituskeeluvööndis kavandatud parkla esimesena väljaehitamine, kuna just parkla 1 on teemaplaneeringus kõige suurem ja mererannale ohtlikum parkla.

(6) Planeeringu seletuskirja pt-s 3.14 selgitatakse, et „planeeritud parkla/.../ on piisavalt

lähedal rannale, et välistada organiseerimata parkimist mereranna metsaalal rannahooajal.“ Paraku on haruldase metsakoosluse hävitamine 1,3 ha ulatuses, hoidmaks ranna alal ära võimalikku organiseerimata parkimist hooajalise ja ajutise tegevuse ajal, oma eesmärkidega vastuolus, kuna väidetavalt kaitstakse sellega loodust, aga loodust ei saa kaitsta sedasama loodust hävitades.

(7) Planeeringu seletuskirja pt-s 1 selgitatakse, et „eesmärgiks on alade selgepiiriline eristamine, et puhkealal viibijad ei tunneks end nagu elamute "tagahoovis".“ Põhjendus, et „inimesed ei tunneks end nagu elamute „tagahoovis““, ei ole adekvaatne ja tõsiseltvõetav väide teemaplaneeringu tasemel kaalutusotsuse tegemiseks, rajamaks parklad rohevõrgustiku tuumalasse ja vähendamaks ehituskeeluvööndit. Meil ei ole teada, kuidas inimesed end tunnevad, ning selline arvamus esindab tõenäoliselt planeeringu koostajat ja tema suhtumist ning ei ole objektiivne.

(8) Planeeringu seletuskirja pt-s 3.14 selgitatakse, et „põhjapoolse ala idapoolne rohekoridori haru on laiusega ca 160m ja see vastab rohekoridori toimimist tagavale laiusele. Lõunapoolse ala rohekoridori piire ei muudeta.“ Tegelikult on rohevõrgustiku ala põhjapoolse piirkonna Lohusalu tee poolses osas vaid 130 m lai ja sellesse alasse on kavandatud teine suur parkla ehk 60-kohaline parkla nr 2 (vt ka *lisa3_parkla_2_ala*). Rohevõrgustiku ala säilib 3000 m² suuruse parkla 2 juures napilt 100 m ulatuses, aga mitte 160 m ulatuses.

Kõike eelkirjeldatud loetledes on lubamatu, et projektile on otsustatud keskkonnamõtjude hindamine (KSH) tegemata jätta. KSH eelhindangust saame lugeda, et „parklate ehitamise käigus avaldatakse pinnasele olulist negatiivset mõju. Mõjud on lokaalsed, lühiajalised ja pöördumatud.“ Parklate mõju keskkonnale on eelhindangus analüüsitud vaid mõne lausega. Ehituskeeluvööndi vähendamist käsitleb KSH eelhindang vaid Vaiksalu kinnistu keeluvööndis paiknevatele elamutele ning parkla 1 asukohta ehituskeeluvööndis ei ole isegi analüüsitud.

Järgnevalt loetleme vastuolud KSH eelhindangu sisu ja selle eesmärkide vahel:

(1) KSH eelhindang märgib, et parklate mõju on pöördumatu, kuid ei ole käsitletud parklate ja 185 parkimiskoha (parkimiskohtade arv eelhindangu ajal) mõju rohevõrgustiku toimimisele. Eelhindangus ei ole käsitletud heitgaaside koguseid ega mõju sammaldele jm taimestikule, õlilekete võimalikkust ning nõrgalt kaitstud põhjavee ohustatust.

(2) KSH eelhindang ei ole kohaselt analüüsinud ehituskeeluvööndisse kavandatud parklat ega kõikide rohevõrgustikku kavandatud parklate koosmõju. Tekib küsimus, kuidas on seda planeeringut siiani menetletud ilma igasuguse keskkonnamõtjude hindamiseta.

(3) Lisaks on väga oluline märkida, et KSH eelhindangu koostamise ajal oli planeeringulahenduses kavandatud parkimiskohtade arv väiksem: parklate 1 ja 2 kohtade arv on 30 parkimiskohta väiksem. Peale KSH eelhindangu koostamist on parkimiskohtade arvu tõstetud teemaplaneeringus lausa 30 parkimiskoha võrra.

Kuna antud planeeringuga on kavandamisel muuta üle hektari haruldast samblaliikidega metsa, mis asub osaliselt mereranna ehituskeeluvööndis (kõvakattega) parkla-alaks, siis on sellise parklaala mõju keskkonnale ebasoodne. KSH senini algatamata jätmine on selgelt keskkonnamõtjude hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusega otseses vastuolus. Kuna parkimiskohtade arvu rohevõrgustikus on tõstetud veelgi 30 parkimiskoha võrra ja KSH eelhindang ei ole käsitletud kõikide parklate koosmõju rohevõrgustikule, siis tuleb KSH eelhindang ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise vajalikkus uuesti üle vaadata.

KOKKUVÕTE

Rohevõrgustiku kaitsemetsas on kõige suurem väärtus metsakooslusel. See, et parklate juures on märgitud nõue säilitada kõrghaljastus maksimaalselt, ei aita mitte kuidagi kaitsemetsa metsakooslust säilitada. Parkla koos üksikute väärtuslike puude säilitamisega parkimiskohtade vahel põhjustab samuti metsaala kui terviku hävimise.

Kogu hooaja jooksul on vaid loetud korrad sellist rannailma, et rannakülastajatele kohti väheks võiks jääda. Hooaeg on Lohusalus kohalike hinnangul ütle mata lühike ning hooajalist tegevust väheselt. Statistika räägib enda eest, Riigi Ilmateenistuse andmete kohaselt oli keskmine temperatuur 2017 aasta juunis 13,4^o, juulis 15,7^o ja augustis 15,7^o, paljuaastaste keskmiste järgi vastavalt 14,4^o; 17,4^o ja 16,3^o.

Valla kaalutlus võimaldada parkimist väljaehitatud parkimiskohtadel mõned korrad aastas toimuvatel üritustel või kuuma rannapäeval metsakoosluse hävitamise hinnaga ei kaalu üles igapäevaselt inimeste poolt männimetsa rekreatsioonialana kasutamist. Parklate rajamine ei vasta kuidagi rohevõrgustiku tuumala kaitsemetsa eesmärgile.

Liiklusseaduse § 20 lg 7 alusel on asulavälisel teel lubatud parkimine tee (parempoolsel) perval. Lohusalu tee sellel lõigul on kiirusepiirang 40 km/h ja 50 km/h. Lohusalu tee perval on parkimine täiesti lubatud ja mõistlik, selleks puudub vajadus tee äärde eraldi parkimiskohti rajada. Kuna tegemist on ajutise parkimise vajadusega, mida kasutatakse maksimaalselt mõned korrad aasta jooksul, siis on ürituste ajaks mõistlik määrata ajutine parkimiskorraldus ja paigutada ajutised liiklusmärgid. Supermarketi parkla mõõtu parkla(te) rajamist valla eelarvest ei saa kuidagi mõistlikuks pidada, kui parkimiseks on võimalik ära kasutada Lohusalu puhkekodu teeäärt, Kiviranna teeäärt, Vainu teeäärt ja Lohusalu teeäärt.

Plaan hävitada 1,3 hektari jagu haruldast metsakooslust, teadvustamata sellise tegevusega kaasnevate kahjulike mõjude tegelikku ulatust meie elukeskkonnale, pole kooskõlas ei põhiseaduse ega demokraatia vaimuga. Tuleb koostada põhjalik keskkonnamõju strateegiline hindamine, sest lihtsalt eelhinnangust, millega nii suuremahulisi parklaid tegelikult käsitleda pole võimalik, ei piisa.

Lisaks kõigele muule annab mereranna ehituskeeluvööndi vähendamine tulevikus võimaluse oluliselt lihtsamalt kavandada parklate kõrvale hooneid, põhjendades seda sellega, et parkla juba on olemas. Eestis esineb liigagi sageli olukordi, kus kõigepealt rajatakse parkla või ajutine ehitus ning järgmiseks hakkab kerkima juba püsihoonestus.

Hävitada haruldane metsakooslus vähemalt saja hoone (100-130) aluse pinna ehk terve Lohusalu küla hoonete aluse maa jagu selleks, et vältida metsa all toimuvat omavolilist ning ebakorrektnet parkimist, ei saa lugeda piirkonna parimates huvides langetatud majandusotsuseks, kaitsealuste metsade suhtes on aga tegemist lausa kuritegeliku plaaniga.

1. **Oleme rohekoridori tuumalasse kaitstavasse metsa sisse rajatavate suurte parklate nr 1, 2 ja 3 vastu eeltoodud põhjustel.**
2. **Oleme Lohusalu lahe ehituskeeluvööndi vähendamise vastu eeltoodud põhjustel.**
3. **Palume eemaldada teemaplaneeringu seletuskirjast vale ja eksitav info parkla 1 olemasoleva ala kirjelduse ja rohekoridori laiuse osas.**
4. **Nõuame põhjaliku keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamist eeltoodud põhjustel.**

Teeme järgnevad ettepanekud:

1. Paigutada tõkkepuu Lohusalu puhkekodu tee ja Lohusalu tee 108 maaüksuse piirile – olemasoleva asfalttee lõppu, välistamaks sõidukite pääsu rannale.
2. Rajada põhjapoolse ranna-ala külastamiseks paarkümmend parkimiskohta Lohusalu puhkekodu tee äärde teelaiendusena, nii kaitsemetsi säilitades ja valla jaoks ka oluliselt väiksema finantskuluga. Teega külgnevate parkimiskohtade rajamine hõlmaks vaid ca 500 ruutmeetri metsaaluse pinna kasutamist, mis on ca 20 korda rohkem metsakoosluse säilitamist kui parklate 1, 2 ja 3 rajamisel hävitataks.
3. Lohusalu sadamapubi ürituste ajaks määrata ajutine parkimiskorraldus ja paigutada ajutised liiklusmärgid.

Nimekiri Eesti Metsa Abiks MTÜ vastuväitega liitunute kohta:

1. Eleonora Pärt
2. Arvo Pärt
3. Jaan Saks
4. Jaana Tulk
5. Ulrich Reimets
6. Tiina Reimets
7. Kaia-Liisa Reinut
8. Andres Reinut
9. Kadri Pintson
10. Tarmo Pintson
11. Peeter Mark
12. Andrus Rooks
13. Mati Madik
14. Kairi Niinepuu-Mark
15. Kalju Nõu (allkiri paber kandjal)
16. Ülle Kaljuste (allkiri paber kandjal)

Vastuväidete esitajate esindajaks on MTÜ Eesti Metsa Abiks.

Lisatud failid:

- *lisa1_parkla_1_ala_1.JPG*
- *lisa2_parkla_1_ala_2.JPG*
- *lisa3_parkla_2_ala.JPG*
- *lisa4_allkirjaleht_k2sitsi.PDF*
- *lisa5_allkirjaleht1*
- *lisa6_allkirjaleht2*
- *lisa7_allkirjaleht3*

Lugupidamisega

MTÜ Eesti Metsa Abiks (EMA)

www.eestimetsaabiks.ee

Linda-Mari Väli

EMA kampaania koordinaator ja kommunikatsioonijuht

56 711 615